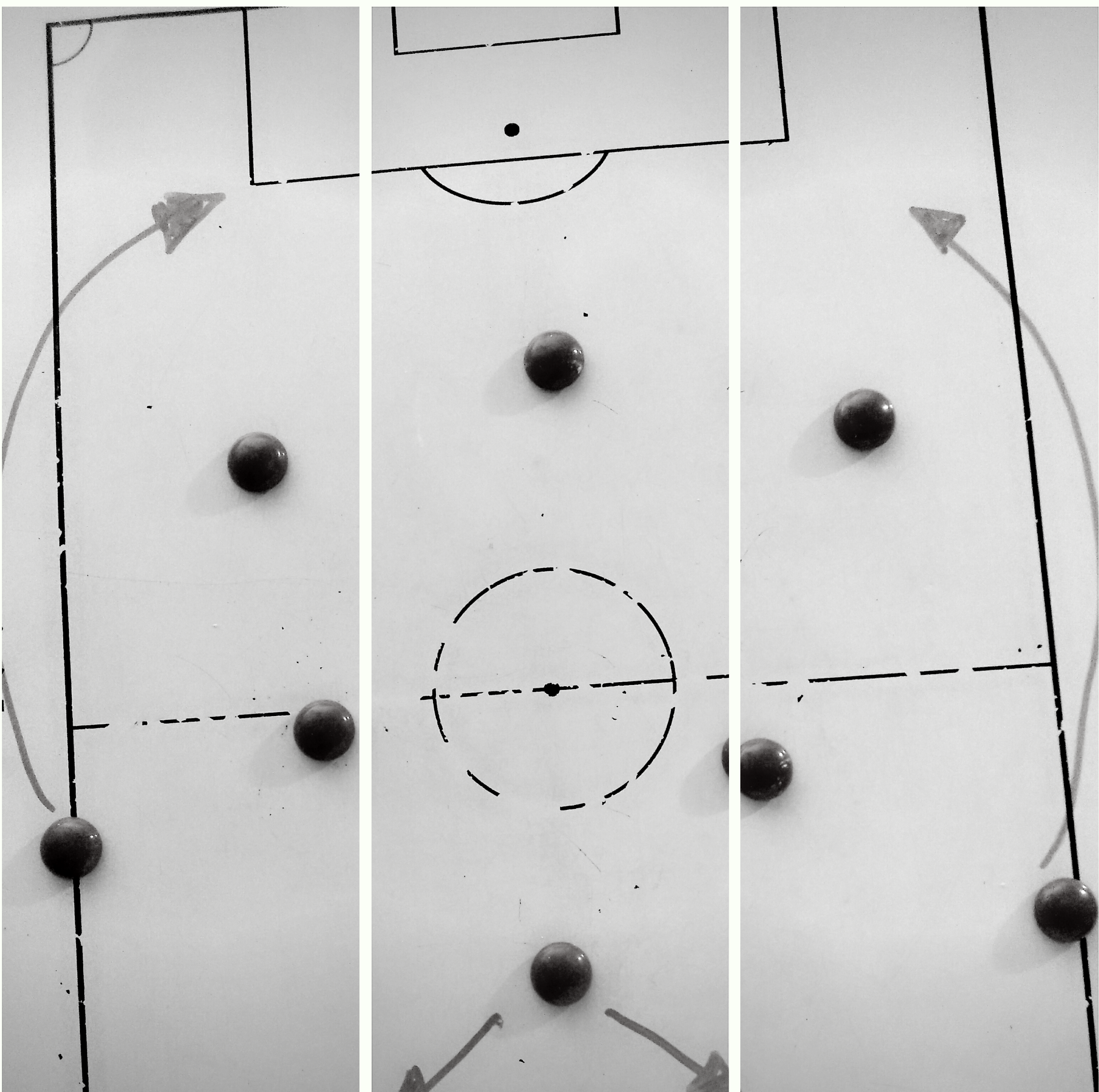

JAK ZBUDOWAĆ WŁASNY MODEL GRY KROK PO KROKU

KAROL ZNISZCZOŁ
BLOG TAKTYCZNY

SPIIS TREŚCI

Wstęp.

1. Wizja gry.

2. Adaptacja wizji do warunków.

3. Podział gry na fazy.

4. Zasady gry i ich podział.

5. System gry, ustawienie.

6. Profile zawodników na poszczególnych pozycjach.

Podsumowanie.

WSTĘP

Model gry to w ostatnich czasach popularne pojęcie w świecie piłki nożnej. Dla wielu z trenerów jest pewnego rodzaju kompasem i determinuje on całą metodykę pracy. Niewątpliwie tak jest – to od modelu gry często zaczynamy systematyzować swoje codzienne podejście do obowiązków. Niestety, równie często mając pomysł na zbudowanie takiego modelu nie mamy pojęcia od czego zacząć. W tym krótkim e-booku chciałbym pokazać drogę, którą możesz przebyć krok po kroku tworząc własny model. Jest to koncepcja na tyle uniwersalna i powinna sprawdzić się zarówno w przypadku piłki młodzieżowej, ale również w piłce seniorskiej.

Powodzenia!

1. WIZJA GRY

Każdy z nas postrzega piłkę nożną na swój sposób. Część trenerów potrafi poświęcić rezultat w imię stylu gry, część chce wygrywać bez względu na to jak odbierana jest drużyna na trybunach, a jeszcze inna część wierzy w to, że gra krótkimi podaniami to nie futbolowy romantyzm, tylko najzwyklejszy pragmatyzm. Powiedzenie mówi: gdzie dwóch analityków, tam trzy opinie, ale wniosek nasuwa się sam - nie ma jednej drogi do wygrywania, tak samo jak nie ma jednej drogi do skutecznego szkolenia. Tych dróg jest wiele i to od nas zależy, którą wybierzemy i czy dobrze z niej skorzystamy.

Budowę modelu gry rozpoczynamy od przeniesienia na papier swojego spojrzenia na piłkę nożną, tego jak widzimy oczyma wyobraźni swój zespół na boisku.

Najprościej to zrobić poprzez udzielenie odpowiedzi na pytania pomocnicze:

- dominacja czy dostosowanie się do przeciwnika?
- atak pozycyjny czy gra z kontrataku?
- gra krótkimi podaniami czy bezpośrednio?
- odbiór na połowie przeciwnika czy wyczekiwanie przed własnym polem karnym?
- jak zachowamy się po stracie piłki: chcemy odzyskać piłkę czy odbudować ustawienie?
- jak zachowamy się po odbiorze piłki: chcemy się utrzymać przy piłce czy szybko zdobyć przestrzeń?
- doświadczeni zawodnicy czy postawienie na młodzież?

Odpowiedzi, między innymi na te pytania, wchodzi w skład wizji gry trenera, która jest wyjściem nie tylko do budowy modelu gry, ale też do samej pracy szkoleniowej.

KROK 1.

STWÓRZ SWOJĄ WIZJĘ GRY, A JEŚLI JUŻ JĄ MASZ –
PRZENIEŚ NA PAPIER UDZIELAJĄC ODPOWIEDZI NA
PYTANIA POMOCNICZE.

2. ADAPTACJA WIZJI DO WARUNKÓW

My, trenerzy pracujemy w określonych warunkach. Jesteśmy wrzucani w różne środowiska, musimy funkcjonować w różnych szatniach, a nasze drużyny grają na różnych boiskach. Bardzo istotne jest, żeby te wszystkie zmienne wziąć pod uwagę podczas budowy swojego modelu gry. Musimy zdefiniować czynniki charakterystyczne dla otoczenia, w którym dane będzie nam pracować i szukać odpowiedzi na pytanie: czy posiadając dane zasoby jestem w stanie realizować swoją wizję gry czy muszę coś zmienić i dostosować?

PRZYKŁAD:

Boisko w klubie jest bardzo kiepskiej jakości, a nasza wizja kładzie mocny akcent na utrzymanie się przy piłce oraz wymianie krótkich podań, należy się zastanowić nad sensem takiej gry w tych warunkach.

Czynniki, które należy brać pod uwagę:

Potencjał i charakterystyka zawodników
(sprofiluj swoich zawodników)

Cele i budżet klubu

Charakterystyka ligi oraz gry przeciwników

Infrastruktura

Okazuje się, że często mimo jasno sprecyzowanej swojej wizji gry nie będziemy jej w stanie realizować w określonych warunkach.

Umiejętność odpowiedniej weryfikacji i dobrania optymalnych środków jest jedną z cech, która charakteryzuje dobrych szkoleniowców.

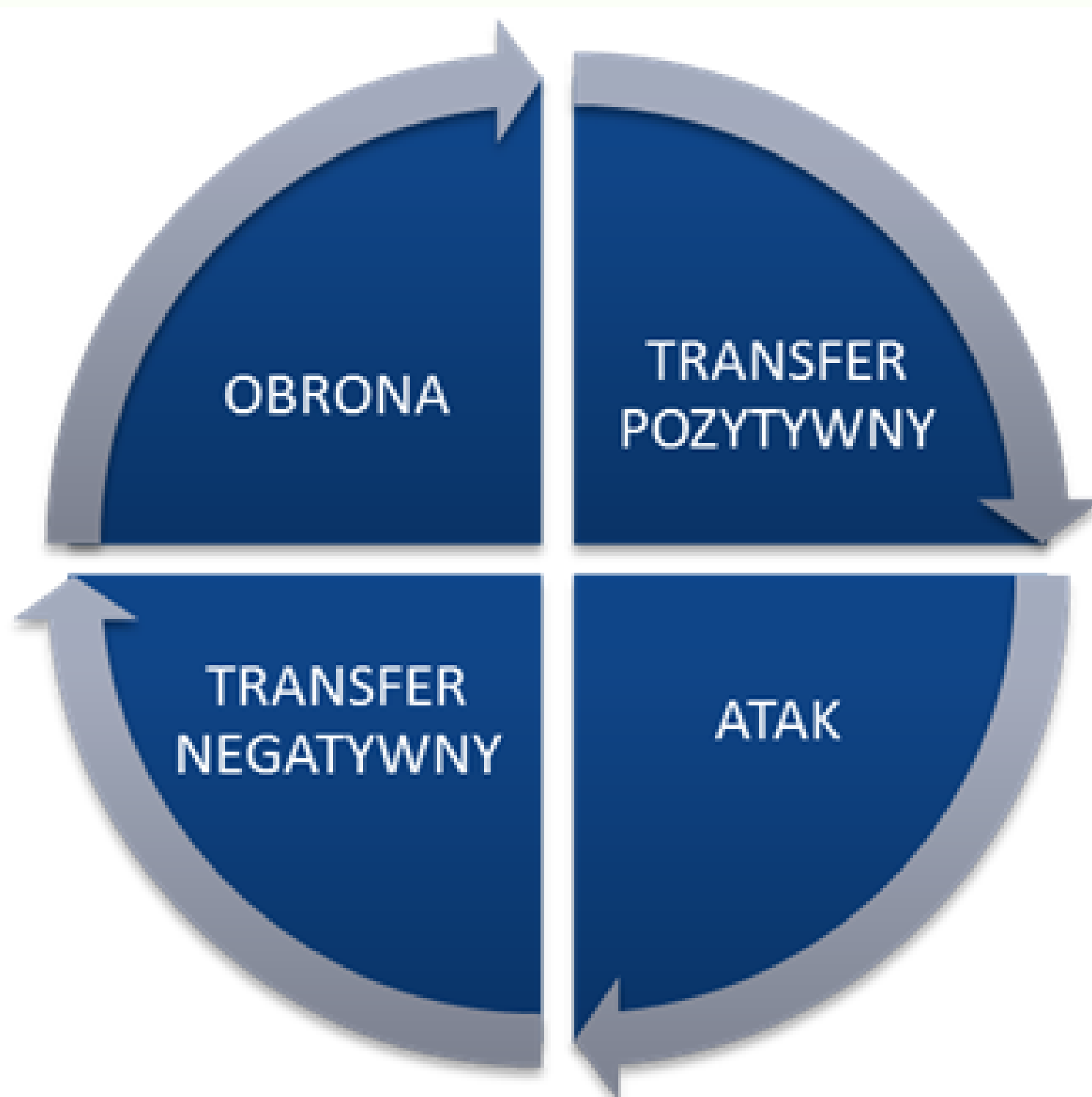
KROK 2.

DOKŁADNIE PRZENALIZUJ WARUNKI W JAKICH PRACUJESZ
I SKONFRONTUJ JE ZE SWOJĄ WIZJĄ, BYĆ MOŻE CZĘŚĆ
ELEMENTÓW BĘDZIESZ MUSIAŁ DOSTOSOWAĆ, A CZĘŚĆ
WARTO BĘDZIE WYEKSPONOWAĆ W INNY SPOSÓB.

3. PODZIAŁ GRY NA FAZY

Kiedy już nakreśliliśmy swoją wizję oraz dokonaliśmy jej konfrontacji z otoczeniem i zasobami, które będziemy mieli do dyspozycji należy ściśle i jasno określić zasady gry (wynikające z podsumowania poprzednich dwóch kroków) w każdej z faz gry.

Współczesny futbol wyróżnia cztery fazy gry.

Obrona – moment gry, w którym drużyna nie jest w posiadaniu piłki.

Atak – moment gry, w którym drużyna jest w posiadaniu piłki.

Transfer negatywny – moment gry, w którym drużyna utraciła posiadanie piłki.

Transfer pozytywny – moment gry, w którym drużyna weszła w posiadanie piłki.

Oprócz tych czterech faz w skład naszego modelu gry wejdą również zasady dotyczące:

- SFG w obronie
- SFG w ataku

KROK 3.

STWÓRZ TABELĘ Z PODZIAŁEM NA CZTERY KOLUMNY –
KAŻDĄ Z NICH ZATYTUJ JEDNĄ Z FAZ GRY.

4. ZASADY GRY

Mamy już skonfrontowaną wizję gry z zasobami oraz wyklarowany podział gry na konkretne fazy. Kolejnym krokiem jest przypisanie zasad w jakich chcemy, by funkcjonował nasz zespół w każdej z faz.

Ze względu na organizację możemy wyróżnić podział na zasady:

- zasady drużynowe
- zasady grupowe
- zasady indywidualne

Zasady drużynowe odnoszą się do pojęcia **MAKRO TAKTYKI** i obejmują funkcjonowanie całego zespołu. Z reguły są to zasady ogólne i pozwalające nadać kształt naszej organizacji gry.

Zasady grupowe mają swoje odniesienie w **MEZOTAKTYCE**, należy je interpretować jako zestaw zachowań dla konkretnych grup zawodników (np. formacje), z tego też względu są one bardziej szczegółowe i rozwijają szerzej kontekst zasad drużynowych.

Zasady indywidualne to z kolei **MIKRO TAKTYKA**. Określamy je jako bardzo szczegółowe normy zachowań dla poszczególnych pozycji w swoim systemie gry.

Tworząc swój model gry proponuję rozwiązanie „**od ogółu do szczegółu**”, czyli od wypisania zasad drużynowych i coraz to bardziej rozwijać je w zasadach grupowych oraz ustalać zasady indywidualne. Należy pamiętać, że wszystkie zasady muszą być ze sobą ściśle skorelowane zarówno pod kątem relacji zasad indywidualnych w kontekście zadań drużynowych, ale również pod kątem organizacji gry w poszczególnych jej fazach.

Szczegółowość i znaczenie modelu gry będzie zależało od poziomu grupy. W grupach początkowych model gry będzie zdecydowanie bardziej uproszczony i z tego też względu nieco bardziej marginalizowany, natomiast z biegiem czasu nasi zawodnicy będą mogli przyswajać coraz więcej informacji i w starszych grupach wiekowych model gry będzie miał większe znaczenie.

Część zasad powinna być sztywna i definiująca naszą wizję gry, natomiast w oparciu np. o analizę gry przeciwnika pewne elementy mogą być zmienne i specyficznym dostosowane do taktyki obranej na mecz.

KROK 4.

W KAŻDEJ KOLUMNIE PRZYPISZ ZASADY DOTYCZĄCE
KONKRETNEJ FAZY GRY ROZPOCZYNAJĄC OD ZASAD
DRUŻYNOWYCH.

5. SYSTEM GRY, USTAWIENIE

Istotnym elementem naszego modelu będzie określenie tego, w jakim systemie ma poruszać się zespół. W oparciu o ocenę naszych zasobów dokonujemy wyboru ustawienia, a w przypadku grup młodzieżowych uczymy gry w ustawieniu naszych podopiecznych. System gry musi być spójny z naszą wizją oraz zasadami gry. Warto jednak pamiętać o tym, że gdy pewne zasady w naszym modelu są sztywne i jasno określone to w przypadku ustawienia możemy być elastyczni.

Jak wybrać ustawienie?

Gdy mowa o grupach młodzieżowych będzie to ustawienie, bądź pochodna ustawienia do jakiego dążymy w modelu gry pierwszej drużyny (jeśli taka jest filozofia szkolenia w klubie).

W drużynie seniorskiej ustawienie jest dostosowane do materiału, którym dysponujemy.

KROK 5.

**OKREŚL W JAKIM USTAWIENIU MA FUNKCJONOWAĆ
TWOJA DRUŻYNA.**

6. PROFILE ZAWODNIKÓW NA POSZCZEGÓLNYCH POZYCJACH

Budując własny model gry warto sprofilować swoich zawodników według konkretnego wzoru już na etapie **KROKU nr 2**, czyli weryfikacji **WIZJI GRY**, ale również jasno określić sobie profile oczekiwane na poszczególnych pozycjach, np. pozycja nr 1 (bramkarz): umiejętność gry obiema nogami, pewność na przedpolu, pozycja nr 7 (prawy skrzydłowy): duża szybkość, umiejętność wygrywania pojedynków 1 na 1, wysoki poziom dośrodkowań.

To oczywiście bardzo uproszczony sposób profilowania. Zachęcam jednak do poświęcenia czasu, by najpierw wyselekcjonować kryteria oceny z zakresów (technicznych, motorycznych, mentalnych oraz taktycznych) i na tej podstawie opiniować zawodników znajdujących się w kadrze oraz przedstawić wymagania na poszczególne pozycje w modelu gry.

KROK 6.

DLA KAŻDEJ POZYCJI WYSTĘPUJĄCEJ W TWOIM SYSTEMIE
GRY STWÓRZ PROFIL.

PODSUMOWANIE

Tak prezentuje się moja koncepcja na to, by krok po kroku budować własny model gry. Stworzyłem ją w oparciu o własne doświadczenia i wiedzę, którą sukcesywnie zdobywam. Mam nadzieję, że teraz będziesz potrafił stworzyć swój własny model gry i będzie to pierwszy (nie ostatni) krok do tego, by usystematyzować swoją pracę.

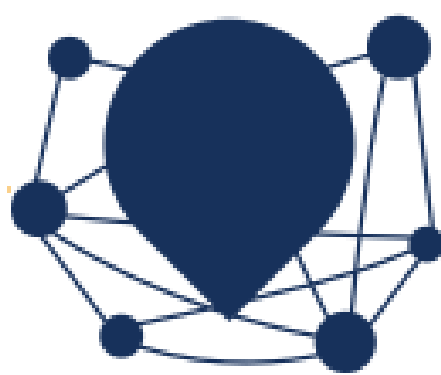
Potraktuj ten poradnik jako inspirację i pewnego rodzaju przewodnik, ale pamiętaj, że to tylko moje spojrzenie na tworzenie modelu gry – jeśli udoskonalisz ten materiał i rozbudujesz poszczególne kroki, albo jeżeli masz inne spojrzenie na ten temat – super!

Jest wiele dróg, mimo że cel jest zazwyczaj taki sam.

TWÓJ MODEL GRY W SZEŚCIU KROKACH!

1. Zaczynij od zbudowania wizji gry.

2. Przeanalizuj warunki pracy i zaadaptuj do nich swoją wizję.

3. Określ wszystkie fazy gry i stwórz tabelę.

4. Do każdej z faz, w tabeli, przypisz zasady.

5. Określ ustawienie.

6. Stwórz profile zawodników dla każdej pozycji.